

Sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava

Bratislava, 21. novembra 2024
Číslo: 15932/2024-11.1/av
75067/2024
75068/2024-int.

ROZHODNUTIE VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **rozhodlo** podľa § 29 ods. 2, v súlade s § 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, po vykonaní zisťovacieho konania pre zmenu navrhovanej činnosti „**Farma Stredné Plachtince – zmena technológie chovu mládok**“ navrhovateľa **Babičkin dvor, a.s., J. Kráľa 2661, 990 01 Veľký Krtíš, IČO 44 538 557**, takto:

Zmena navrhovanej činnosti „**Farma Stredné Plachtince – zmena technológie chovu mládok**“, uvedená v predložennom oznámení o zmene navrhovanej činnosti,

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa pre zmenu navrhovanej činnosti „**Farma Stredné Plachtince – zmena technológie chovu mládok**“, určujú nasledovné podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľov:

- Zabezpečiť prevádzku v súlade s požiadavkami uvedenými vo Vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2017/302, ktorým sa stanovujú podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ, závery o najlepších dostupných technikách BAT pre intenzívny chov hydiny alebo ošipovaných.
- S podstielkou zaobchádzať a manipulovať len na plochách, ktoré sú zabezpečené z hľadiska nepriepustnosti a odolnosti, a ktoré spĺňajú požiadavky všeobecných právnych predpisov na úseku vodného hospodárstva.
- Zabezpečiť prevádzku tak, aby nedochádzalo k obťažovaniu obytného prostredia pachovými látkami.
- Všetky objekty, zariadenia a technické prostriedky, ktoré budú používané pri činnostiach v prevádzke udržiavať v dobrom prevádzkovom stave, s pohonnými hmotami manipulovať na miestach na to určenými na predídenie vzniku havárií, pravidelne vykonávať kontroly stavu, odborné prehliadky, skúšky a údržbu objektov, technologických zariadení a mechanizmov v súlade s podmienkami sprievodnej dokumentácie a prevádzkových predpisov ich výrobcov a všeobecne záväzných právnych predpisov.
- S ropnými látkami v rámci náhradného elektrického zdroja zaobchádzať a manipulovať len na plochách, ktoré sú zabezpečené protihavarijne a z hľadiska nepriepustnosti a odolnosti proti pôsobeniu znečisťujúcich ropných látok, a ktoré spĺňajú požiadavky všeobecných právnych predpisov na úseku vodného hospodárstva. V prípade havárie zabezpečiť okamžitú sanáciu pôdy, resp. horninového prostredia.
- Zabezpečiť odvedenie dažďových vôd zo spevnených plôch určených pre pohyb strojov a zariadení, ktoré využívajú prevádzkové kvapaliny typu minerálnych olejov, mazadiel a pohonných látok do odlučovačov ropných látok.
- Všetky priestory a manipulačné plochy, kde sa nakladá so znečisťujúcimi látkami, zabezpečiť podľa všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby nedošlo k úniku týchto látok do povrchových alebo podzemných vôd.
- Miesta, kde sa skladujú znečisťujúce látky alebo kde sa s nimi manipuluje, vybaviť potrebnými materiálmi na zneškodnenie úniku znečisťujúcich látok do pôdy a do vody.
- Stroje, mechanizmy a vozidlá udržiavať v dobrom technickom stave a s pohonnými hmotami manipulovať na miestach na to určenými na predídenie vzniku havárií.
- Obmedziť prašnosť vhodnou organizáciou prác, napr. kropením a čistením komunikácií, motory mechanizmov nechávať v chode len po dobu potrebnú na vykonanie prác.
- Zabrániť priesaku roztokov látok vznikajúcich pri dezinfekcii a čistení vnútorných priestorov hál od nečistôt a trusu chovaných zvierat do pôdy, vrátane kafilérnych boxov použitím dostatočne účinného hydroizolačného systému.
- Zabezpečiť úplnú tesnosť vnútorného kanalizačného systému – prívodných potrubí a žump, vrátane ich včasného vyprázdňovania a zabránenie úniku odpadových vôd do okolia.
- Vzniknuté odpady zhromažďovať a triediť podľa druhov, zabezpečiť ich pred nežiadúcimi vplyvmi a manipuláciami a odovzdať len organizácii na to oprávnenej na základe uzatvoreného zmluvného vzťahu.

- Aktualizovať Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (havarijný plán), ako aj súbor technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení (STPP a TOO) z hľadiska ochrany ovzdušia a predložiť ich na schválenie. Aktualizovať tiež Požiarne a poplachové smernice a požiarne a poplachový plán.
- Dodržiavať prevádzkové, technologické a bezpečnostné predpisy a na účely predchádzania nepredvídaným resp. havarijným situáciám dôsledne dodržiavať prevádzkové a technologické predpisy pre prácu s nebezpečnými odpadmi, havarijný plán a protipožiarne opatrenia.
- Zabezpečiť pravidelné školenia pracovníkov na úseku dodržiavania bezpečnostných opatrení predpisov, viesť evidenciu a poskytovať všetky údaje o prevádzke navrhovanej činnosti príslušným orgánom štátnej správy v rozsahu stanovenom príslušnou legislatívou.
- Všetky vzniknuté mimoriadne udalosti, havárie, poruchy, úniky znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody a pôdy zaznamenať v prevádzkovej evidencii, v prípade úniku znečisťujúcich látok postupovať v súlade s príslušným prevádzkovým poriadkom – Havarijným plánom prevádzky a bezodkladne ohlásiť povoľujúcemu orgánu.

Odôvodnenie:

Navrhovateľ **Babičkin dvor, a.s., J. Kráľa 2661, 990 01 Veľký Krtíš, IČO 44 538 557**, v zastúpení spoločnosti ENVIROTREE s.r.o., Nedbalova 541/13, 949 11 Nitra, IČO 55 744 206 (ďalej len „navrhovateľ“), doručil dňa 23. 10. 2024 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie I., v súčasnosti sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“), podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „**Farma Stredné Plachtince – zmena technológie chovu mládok**“ (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“ alebo „farma“) vypracované podľa prílohy č. 8a k zákonu.

MŽP SR následne upovedomilo listom č. 15932/2024-11.1/av; 69302/2024; 69303/2024-int., zo dňa 24. 10. 2024 o tom, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti začalo zisťovacie konanie o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a podľa § 29 ods. 6 písm. a) zákona zaslalo vyššie uvedeným upovedomením oznámenie o zmene navrhovanej činnosti povoľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci a rezortnému orgánu s možnosťou o zaujatie stanoviska v zákonom stanovenej lehote.

Súčasne MŽP SR podľa § 29 ods. 6 písm. b) zákona dňa 24. 10. 2024 zverejnilo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti na webovom sídle Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/eia/detail/farma-stredne-plachtince-zmena-technologie-chovu-mladok>

Na tejto adrese MŽP SR zároveň informovalo verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona.

Pôvodná (existujúca) navrhovaná činnosť je zaradená podľa prílohy č. 8 k zákonu nasledovne:

11. Poľnohospodárska a lesná výroba

Položka číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
1.	Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov s kapacitou c) hydiny	od 85 000 ks brojlerov alebo 40 000 ks nosníc	od 55 000 ks do 85 000 ks brojlerov alebo od 25 000 ks do 40 000 ks nosníc

Podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona musí byť predmetom zisťovacieho konania každá zmena navrhovanej činnosti uvedenej v prílohe č. 8 časti A, ktorá nie je zmenou podľa odseku 1 písm. d) a môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ak ide o činnosť už posúdenú, povolenú, realizovanú alebo v štádiu realizácie.

Verejnosť mohla doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k zmene navrhovanej činnosti do 10 pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií podľa § 29 ods. 8 zákona. Písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci. Na stanovisko doručené po lehote sa neprihliada. Verejnosť nedoručila k zmene navrhovanej činnosti žiadne stanovisko.

K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti bolo podľa § 29 ods. 9 zákona doručených 9 stanovísk od povoľujúceho, rezortného a dotknutých orgánov, ktoré MŽP SR uvádza v skrátanom znení. Po zákonom stanovenej lehote neboli na MŽP SR doručené žiadne stanoviská.

1. **Okresný úrad Veľký Krtíš (ďalej len „OÚ VK“), odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OSŽP“), orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU-VK-OSZP-2024/008553-002, zo dňa 25. 10. 2024)** zaslal súhlasné stanovisko bez pripomienok.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

2. **OÚ VK, OSŽP, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-VK-OSZP-2024/008571-002, zo dňa 25. 10. 2024)** súhlasí s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti za dodržania nasledovných podmienok, cit.:

- „Obec Stredné Plachtince nepatrí medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia.
- Celkový počet chovných miest za celú prevádzku Stredné Plachtince sa zmení z 24 7875 projektovaného počtu chovných miest na 23 3442. Zdroj ako celok bude naďalej aj po zmene kategorizovaný ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia, prevádzka aj naďalej bude spadať pod integrované povoľovanie. Zníženie počtu chovných miest bude mať pozitívny vplyv na množstvo emitovaných znečisťujúcich látok do ovzdušia pri prevádzke zdroja.
- Zdroj musí spĺňať požiadavky BAT a technológia musí spĺňať požiadavky najlepšej dostupnej technológie.
- V rámci riadenia výživy chovu s cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného fosforu, dusíka, a tým aj emisií amoniaku, pri zachovaní nutričných potrieb zvierat používať certifikované krmné zmesi a nutričnú stratégiu zodpovedajúcu príslušným technikám resp. ich kombinácii uvedených v BAT.

- *Obmedziť emisie amoniaku z ustajnenia zvierat pomocou systémov, ktorými sa dosiahne zníženie emisií najmenej o 20 % v porovnaní s referenčnou metódou podľa kódexu správnej poľnohospodárskej praxe na znižovanie emisií amoniaku z chovu hospodárskych zvierat a aplikovania hnojív do pôdy.*
- *Uhynuté nosnice musia byť skladované v kafilérnom zhromaždisku (boxe), ktorý bude zabezpečený proti vniknutiu cudzích osôb, prípadne zveri.*
- *Pokiaľ by v prevádzke dochádzalo k takej činnosti, pri ktorej môžu vznikáť prašné emisie, bude potrebné využiť všetky technicky dostupné prostriedky s ohľadom na primeranosť nákladov na obmedzenie prašných emisií.*
- *Kontajnery na zhromažďovanie trusu z chovných hál je potrebné do ich naplnenia a odvozu k zmluvnému odberateľovi prekryť, aby nedochádzalo k šíreniu zápachu z trusu a obťažovaniu okolitého obyvateľstva zápachom.*
- *Celá technológia chovu hydiny musí spĺňať a dodržiavať požiadavky určené v časti VI.: Ostatný priemysel a zariadenia, v bode 9: Chov hospodárskych zvierat a nakladanie s hospodárskym hnojivom, v prílohe č. 7 Špecifické požiadavky pre technologické zariadenia vyhlášky č. 248/2023 Z. z.*
- *Čo sa týka emisií zo stavebnej činnosti bude potrebné dodržať nasledovné opatrenia z hľadiska ochrany ovzdušia, ktoré by mali byť preklopené aj do stavebného povolenia:*
 1. *Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikáť prašné emisie a v zariadeniach, v ktorých sa vyrábajú, upravujú, dopravujú, nakladajú, vykladajú alebo skladujú prašné materiály, je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky s ohľadom na primeranosť nákladov na obmedzenie prašných emisií.*
 2. *Redukovať voľnobehy nákladných automobilov a stavebných strojov na minimum.*
 3. *Počas prepravy prašných materiálov musí byť prepravovaný materiál zakrytý, ak prašnosť nebola obmedzená dostatočnou vlhkosťou prepravovaného materiálu.*
 4. *Dopravné cesty a manipulačné plochy je potrebné pravidelne čistiť a udržiavať.*
 5. *Malo by byť zabezpečené kropenie vodou všetkých prašných materiálov a cestných komunikácií.*
 6. *Minimalizovať spádové výšky pri nakládke a vykládke.*
 7. *Umiestňovať vonkajšie skládky na záveternú stranu a súčasne materiály na depónie umiestňovať tak, že hornú vrstvu bude tvoriť vždy nový prirodzene vlhký materiál.“*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný prevádzkovať farmu v súlade s najlepšimi dostupnými technikami BAT, dodržiavať legislatívne požiadavky na úseku ochrany ovzdušia a pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti dodržiavať opatrenia na eliminovanie emisií zo stavebnej činnosti.

3. **OU VK, OSŽP, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva** (list č. OU-VK-OSZP-2024/008657-002, zo dňa 29. 10. 2024) zaslal súhlasné stanovisko bez pripomienok.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

4. **OU VK, OSŽP, orgán štátnej vodnej správy** (list č. OU-VK-OSZP-2024/008550-002, zo dňa 04. 11. 2024) zaslal stanovisko, v ktorom uviedol, že z pohľadu ochrany vodných pomerov nemá k realizácii zmeny navrhovanej činnosti pripomienky za predpokladu, že budú dodržané požiadavky vyplývajúce z platných právnych predpisov v oblasti ochrany vôd a to, cit.: „*práce pri výstavbe organizovať a realizovať tak, aby nedošlo k ohrozeniu či zhoršeniu kvality podzemných vôd a povrchových vôd. Na prípadné zneškodnenie úniku znečisťujúcich látok do vôd alebo prostredia súvisiaceho s vodou vybaviť pracovisko špeciálnymi prostriedkami na toto zneškodnenie“.*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať legislatívne predpisy na úseku ochrany vôd, práce realizovať tak, aby nedošlo k ohrozeniu a zhoršeniu kvality povrchových a podzemných vôd a prevádzku vybaviť prostriedkami na prípadný okamžitý zásah pri úniku znečisťujúcich látok do vodného prostredia.

5. **OU VK, odbor krízového riadenia** (list č. OU-VK-OKR-2024/008578-002, zo dňa 04. 11. 2024) zaslal stanovisko bez pripomienok.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

6. **Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly** (list č. 11106-40307/47-3/2024, zo dňa 29. 10. 2024) súhlasí so zmenou navrhovanej činnosti za predpokladu že, cit.:

1. „Budú dodržané všetky požiadavky vyplývajúce z platných právnych predpisov v oblasti životného prostredia. Prevádzkovateľ bude povinný požiadať inšpekciu o vydanie zmeny integrovaného povolenia, ktoré vyžaduje konanie podľa stavebného zákona. Inšpekcia má v integrovanom povoľovaní pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu podľa § 120 stavebného zákona na povolenie stavieb a ich zmien, resp. na povolenie odstránenia stavieb zahrnutých v integrovanom povolení. Konkrétne požiadavky budú špecifikované v procese integrovaného povoľovania.
2. Bude dodržané Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/302 z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať platné legislatívne požiadavky na úseku ochrany životného prostredia a prevádzkovať farmu v súlade s najlepšími dostupnými technikami BAT.

7. **Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, odbor živočíšnej výroby** (list č. 24540/2024 4383/2024-520, zo dňa 30. 10. 2024) zaslalo stanovisko bez pripomienok.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

8. **Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia** (list č. 12315/2024/ODDUPZP-2, zo dňa 06. 11. 2024) zaslal súhlasné stanovisko bez pripomienok.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

9. **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Veľkom Krtíši** (list č. RÚVZVK/HŽP/1045/3811/2024, zo dňa 05. 11. 2024), zaslal súhlasné stanovisko bez pripomienok.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

MŽP SR listom č. 15932/2024-11.1/av, 73165/2024, zo dňa 13. 11. 2024 upovedomilo účastníkov konania, že v rámci zisťovacieho konania zmeny navrhovanej činnosti MŽP SR zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a ako účastníci konania a zúčastnené osoby majú právo sa s podkladmi na vydanie rozhodnutia oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, vyjadriť pred vydaním rozhodnutia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie v lehote 5 dní od doručenia upovedomenia. Do spisu bolo možné počas celého zisťovacieho konania nahliadať na adrese Ministerstva životného prostredia Slovenskej

republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava. Možnosť nahliadnuť do spisu nevyužil žiaden účastník konania.

Rozsah zmeny navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti spočíva v zmene technológie chovu mládok v hale č. 6 z pôvodného obohateného klietkového chovu na voliárový odchov. Zmenou navrhovanej činnosti dôjde k zníženiu počtu mládok o 14 433 ks, z pôvodných 50 345 ks na 35 912 ks.

Zmena navrhovanej činnosti bude v súlade s najlepšimi dostupnými technikami BAT a voľný výbeh zlepši pohodu zvierat a predovšetkým existujúci systém ustajnenia hydiny.

Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v existujúcej prevádzke navrhovateľa a nevyžaduje si trvalý ani dočasný záber poľnohospodárskej pôdy ani lesných pozemkov.

Spotreba vody

Spotreba vody je viazaná na pitné, hygienické a výrobnoprevádzkové účely a realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k zvýšeniu nárokov na vodu. Farma má vybudovaný prívod pitnej vody z verejnej distribučnej siete, areál je napojený cez vodomernú šachtu na verejný vodovod obce.

Voda na hygienické a výrobnoprevádzkové účely je zabezpečovaná z vnútro areálového rozvodu vody. Napájací systém pre mládky tvoria napájacie linky s napájacími niplami, do napájacieho systému je pre prípady potreby vradený tzv. medikátor, slúžiaci na dávkovanie veterinárnych liečiv.

Surovinové zdroje

Surovinové zdroje farmy tvoria:

- ✓ kŕmne zmesi – ich percentuálne zastúpenie sa môže meniť podľa ponuky na trhu a ročného obdobia;
- ✓ podstielka – pri halách s podstielkovým chovom je to slama a výnimočne piliny; pri halách s voliárovým chovom sú to piliny a výnimočne slama; haly s obohateným klietkovým chovom sú bez podstielky;
- ✓ úžitkové nosnice – mládky (kura domáca) odchovávané podľa potreby v cykloch 1 – 2x ročne, pričom max. kapacita chovu celej farmy predstavuje 233 442 ks mládok.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k zmene nárokov na surovinové zdroje.

Energetické zdroje

Jednotlivé objekty sú pripojené na elektrickú energiu cez trafostanicu, pričom predpokladaná spotreba elektrickej energie predstavuje 220 MWh/rok, predpokladaná spotreba nafty do náhradného zdroja elektrickej energie predstavuje 200 l/rok a predpokladaná spotreba palivového dreva predstavuje max. 150 m³/rok. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k zvýšeným nárokom na energetické zdroje.

Dopravná a iná infraštruktúra

Vnútroareálová doprava je riešená po spevnených areálových komunikáciách s výjazdom na cestu III/2583 spájajúcu obce Dolné Plachtince a Stredné Plachtince, ktorá je priamo napojená na 24 štátnu cestu I. triedy I/75. Odtiaľ je možná trasa smerom do mesta Veľký Krtíš,

kde je dopravná križovatka a možnosť trasy na severný a východný smer (Rimavská Sobota, Zvolen) alebo opačným smerom na Plachtince a následne na južný a západný smer (Levice, Nové Zámky, Maďarská republika). V prvom prípade dopravná trasa zasahuje len okrajovo mesto Veľký Krtíš, v druhom prípade ide prejazd mimo mesta Veľký Krtíš.

Pri súčasnej kapacite farmy a forme chovu predstavuje denné zaťaženie dopravy približne 4 – 8 osobných áut a max. 5 nákladných aut zabezpečujúcich odvoz trusu a dovoz krmných zmesí a ostatných vstupných surovín. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nároky na ostatnú infraštruktúru nezmenia.

Nároky na pracovné sily

Prevádzku na farme zabezpečuje 8 pracovníkov v jednozmennej prevádzke, pričom zmena navrhovanej činnosti si oproti súčasnému stavu nevyžaduje zmenu počtu zamestnancov.

Údaje o výstupoch

Ovzdušie

Hlavnými znečisťujúcimi látkami, ktoré sú na farme produkované sú amoniak (z chovného procesu), tuhé znečisťujúce látky (vznikajúce pri príprave krmných zmesí v miešarni krmív), základné znečisťujúce látky (SO₂, NO_x, TZL, CO, TOC) zo spaľovania dreva a príležitostne vznikajú znečisťujúce látky zo spaľovania motorovej nafty v dieselaagregáte (SO₂, NO_x, TZL, CO, TOC).

Vykurovanie je zabezpečené pre chovné priestory jednotlivých chovných hál a priestorov pre personál, pričom zdrojom tepla sú kotly na palivové drevo.

Pri výpadku elektrickej energie slúži dieselaagregát ako náhradný zdroj s nainštalovaným príkonom 15 kVA, ktorého súčasťou je nádrž na naftu. Dieselaagregát slúži výlučne na núdzovú prevádzku a jeho max. projektovaný počet prevádzkových hodín je 500 hod./rok.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde ku zmene kategorizácie zdroja, ani k výraznejšej zmene charakteru vypúšťaných znečisťujúcich látok.

Odpadové vody

Stavebné úpravy súvisiace so zmenou technológie chovu nebudú produkovať odpadové vody. K priamemu vypúšťaniu vznikajú nasledovné druhy odpadových vôd:

- ✓ Priemyselné odpadové vody zo sanitácie (čistenia hál) v intervaloch min. 1x ročne pri výmene mládok. Čistenie je vykonávané externou odbornou organizáciou zariadením na princípe vysokotlakového horúco-vodného parného čističa s max. teplotou 85 °C s elektrickým vyhrievaním bez emisie spalín. Voda z čistenia sa zachytáva v priemyselnom čistiacom zariadení v oddelovacej nádržke s objemom 20 l a po naplnení sa nádrž vyprázdni do zberného 1 000 l kontajnera a odovzdá sa do čistiarne odpadových vôd v správe VEOLIA, závod Veľký Krtíš. Prelievanie obsahu zbernej nádrže do kontajnera sa vykonáva mimo farmy, pričom manipuláciu s kontajnerom s objemom 1 000 l a likvidáciu v čistiarni odpadových vôd zabezpečuje externá organizácia, ktoré vykonáva čistenie.
- ✓ Splaškové odpadové vody sú odvádzané kanalizačnými prípojkami do žump. Splašková odpadová voda zo sociálnych zariadení umiestnených v každej hale je odvádzaná do žumpy, ktorá sa nachádza pri hale:
 - žumpa Ž1 pri hale č. 1 s objemom 24,67 m³,
 - žumpa Ž2 pri hale č. 2 s objemom 10,125 m³,

- žumpa Ž3 pri hale č. 3 s objemom 24,64 m³,
- žumpa Ž4 pri hale č. 4 s objemom 10,125 m³,
- žumpa Ž5 pri hale č. 5 s objemom 24,64 m³,
- žumpa Ž6 pri hale č. 6 s objemom 24,64 m³,
- žumpa Ž7 pri hale č. 7 s objemom 24,67 m³.

Pre vrátnicu, miešareň a halu č. 1 je vybudovaná spoločná žumpa Ž1 s objemom 24,67 m³, umiestnená pod objektom sklad prepraviek, ktorý nie je odkanalizovaný.

- ✓ Vody z povrchového odtoku, t. j. voda zo zrážok zo striech a z vonkajších častí budov, ktorá nevsiakla do zeme odteká na priľahlý terén.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k zásadnej zmene v množstve vyprodukovaných odpadových vôd ani ich charaktere.

Odpady

Objemovo najvýznamnejším odpadom je trus z chovu nosníc. Trus z podstielkového odchovu je vyvázaný len po vystajnení nosníc, trus z hál s klieťkovým chovom a voliérovým chovom je dopravovaný pomocou dopravníkových pásov na vynášací pás, odkiaľ padá do oceleového kontajnera umiestneného na vybetónovanej ploche pri každej hale. Kontajner je priebežne vyvázaný a odber trusu zabezpečuje externá organizácia.

Odpady kategórie ostatný vznikajú len v malých množstvách a sú prechodne zhromažďované v nádobách/kontajneroch oddelene, podľa kategórií a druhov, pričom je vedená ich evidencia v zmysle platnej legislatívy.

Ročné množstvá odpadov, s ktorými sa v sledovanom období nakladalo, sú ohlasované príslušným úradom. Pri preprave nebezpečných odpadov sú vystavované sprievodné listy a je vedená evidencia o preprave v zmysle platnej legislatívy.

Zhromaždiská sú riadne označené, odpady kategórie nebezpečný sú opatrené identifikačnými listami nebezpečného odpadu. Zhromaždené odpady sú priebežne (po dosiahnutí technicky a ekonomicky optimálneho množstva) odvázané oprávnenými organizáciami. Uhynuté nosnice sú zhromažďované v uzatvárateľných nádobách a sú priebežne odovzdávané oprávnenej organizácii.

Zdroje hluku a vibrácií

Zdrojom hluku počas prevádzky farmy sú stacionárne technologické zariadenia (ventilátory, čerpadlá a pod.) a vozidlá zabezpečujúce chod farmy (mobilné zdroje hluku).

Počas stavebných prác súvisiacich s úpravou haly a budovaním výbehu môže dôjsť k miernemu zvýšeniu hluku, ktorý však bude len krátkodobý a po vykonaní stavebných úprav sa vráti na súčasnú úroveň.

Zmena navrhovanej činnosti nie je zdrojom vibrácií.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k vzniku nových zdrojov žiarenia, tepla, ani iných fyzikálnych polí.

Zdrojom zápachu v prevádzke farmy je amoniak vznikajúci rozkladom hydinového trusu a odparujúci sa do ovzdušia, avšak vzhľadom na umiestnenie farmy v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zóny je tento vplyv možné považovať za nevýznamný.

Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti je umiestnená v Banskobystrickom kraji, okres Veľký Krtíš, obec Príbelce, k. ú. Príbelce na parcele C-KN č. 1468/29, ktorá je v katastri nehnuteľností evidovaná ako zastavaná plocha a nádvorie, umiestnená mimo zastavaného územia obce a je vo vlastníctve navrhovateľa. Najbližšia obytná zástavba je lokalizovaná od zmeny navrhovanej činnosti vo vzdialenosti cca 500 m.

Súčasný stav využívania územia

Farma je v prevádzke na základe integrovaného povolenia č. 621-7899/2021/47-5/475190720, zo dňa 08. 03. 2021, ktoré vydala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „IP povolenie“). Chovné haly prevádzkované na základe vydaného IP povolenia sú uvedené v tab. č. 1 nižšie.

Tab. č. 1: Chovné haly prevádzkované na základe vydaného IP

<i>Označenie chovnej haly</i>	<i>Počet chovných miest (ks)</i>	<i>Využitie hál</i>
Hala č. 1	29 000	odchov nosníc – mládok, voliérová technológia
Hala č. 2	44 730	odchov nosníc – mládok, obohatený klietkový chov
Hala č. 3	50 000	odchov nosníc – mládok, podstielkový chov
Hala č. 4	4 800	odchov nosníc – mládok, podstielkový chov
Hala č. 5	19 000	odchov nosníc – mládok, podstielkový chov
Hala č. 6	50 345	odchov nosníc – mládok, obohatený klietkový chov
Hala č. 7	50 000	odchov nosníc – mládok, podstielkový chov
Spolu	247 875	

Popis zmeny navrhovanej činnosti

Navrhovateľ podniká v oblasti odchovu a chovu nosných sliepok s produkciou vajec a na Slovensku prevádzkuje viacero fariem. Farma v Stredných Plachtinciach je zameraná výlučne na odchov hydiny – mládok na účel produkcie a zberu konzumných vajec na ľudskú spotrebu, na technické účely a ďalšie spracovanie. Odchov nosníc – mládok je zabezpečený podstielkovou, voliérovou a obohatenou klietkovou technológiou v 7 halách. Odchovný cyklus prebieha 1 – 2x ročne a končí v 17. týždni veku mládok, kedy sú mládky vyskladnené a presunuté na farmy s chovnými halami. Mládka je sliepka vo veku od 1. dňa veku do 16. týždňa a nedosiahla znáškovú dospelosť, pričom odchov mládok trvá cca. 4 mesiace.

Navrhovateľ sa postupným nadobudnutím všetkých objektov (v dražbách a priamou kúpou v r. 2014 – 2017) stal prevádzkovateľom farmy na odchov mládok, pričom pôvodní vlastníci prevádzkovali jednotlivé chovné haly samostatne.

Odchov nosníc – mládok začína prípravou odchovných hál, ktorá spočíva v dokonalom čistení, sanitácii povrchov stien, stropov a podláh odchovných hál tlakovou vodou a dezinfekciou chovných priestorov. V odchovných halách č. 3, 4, 5 a 7 s uplatňovanou technológiou podstielkového odchovu nie sú osadené tzv. znáškové hniezda. V odchovnej hale č. 1 s uplatňovanou technológiou voliérového chovu sú nosnice – mládky chované vo voliérach. V odchovných halách č. 2 a 6 s uplatňovanou technológiou obohateného klietkového odchovu sú nosnice – mládky chované v klietkach zoradených v 4 etážach a 5 batériách.

Chovné haly sú alternatívne systémy pre úžitkové nosnice, ktoré nevyužívajú kliecky, resp. kliečkové systémy a zároveň musia spĺňať nasledovné základné kritériá čl. 4 Smernice Rady 1999/74/ES z 19. júla 1999 ustanovujúcu minimálne normy na ochranu nosníc, a to:

- ✓ max. hustotu zástavu 9 nosníc/m² úžitkovej plochy;
- ✓ lineárne krmné linky poskytujúce aspoň 10 cm plochy prístupu na nosnicu, alebo kruhové krmidlá poskytujúce aspoň 4 cm plochy na nosnicu;
- ✓ súvislé napájacie linky – napájačky poskytujúce 2,5 cm prístupu na nosnicu, alebo kruhové napájačky poskytujúce 1 cm na nosnicu;
- ✓ jedno znáškové hniezdo na každých 7 nosníc alebo 1 m² hniezdneho priestoru pre najviac 120 nosníc (spoločné znáškové hniezda);
- ✓ bidlá poskytujúce min. 15 cm na nosnicu;
- ✓ 250 cm² podstielky na nosnicu, čo musí byť tretina plochy podlahy;
- ✓ rovnaký prístup k zariadeniam na pitie a kŕmenie (platí pre viacúrovňové systémy).

Požiadavky na voľný výbeh sú nasledovné:

- ✓ ak je zabezpečený prístup k vonkajšiemu výbehu, otvory musia mať šírku 40 x 35 cm výšku, pričom na 1 000 nosníc sú k dispozícii 2 m;
- ✓ systémy voľného výbehu upravuje príloha II k Nariadeniu Komisie (ES) č. 589/2008 z 23. júna 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 o obchodných normách pre vajcia, podľa ktorej:
 - sliepky musia mať počas dňa nepretržitý prístup do výbehu pod holým nebom, ktorý môže byť ráno obmedzený len na obmedzený čas;
 - voľné výbehy musia byť pokryté prevažne vegetáciou a nemôžu sa používať na iné účely;
 - plocha určená na voľný výbeh pre jednu nosnicu je 4 m².

Miešareň krmív, doprava krmiva, systém kŕmenia a napájania, vetranie, osvetlenie

Miešareň krmív sa využíva len na uskladnenie dovezených hotových kŕmnych zmesí, ktoré sa nakladačom rozvážajú v kontajneroch do hál so silami. Systém kŕmenia v rámci odchovných hál je zabezpečený zo zásobníkových síl pri každej hale do násypníkov v hale, odkiaľ sa automaticky dávkuje cez krmné linky do kŕmnych misiek a kŕmnych žľabov. Napájací systém tvoria napájacie linky s napájacími niplami.

Do napájacieho systému je vsadený tzv. medikátor, slúžiaci na dávkovanie veterinárnych liečiv a prípravkov. Systém vetrania všetkých hál je automatizovaný s nastaviteľným výkonom (pričná ventilácia) a reguláciou pomocou riadiacej jednotky. Bočné výduchy od ventilácie pre fugitívne emisie v halách č. 2 a 7 sú umiestnené vo výške 1,3 m – 2,1 m. V hale č. 1 vo výške 1,78 – 2,3 m a sú tam aj strešné výduchy vo výške 6,25 m. Osvetlenie hál je zabezpečené umelým elektrickým osvetlením s riadeným svetelným režimom ovplyvňujúcim znášku (LED, žiarivky resp. úsporné žiarivky).

Záložný zdroj elektrickej energie

Pre prípad výpadku elektrickej energie slúži ako náhradný zdroj elektrickej energie 1 dieselagregát na naftu. V murovanom objekte so sedlovou strechou je dieselagregát s nainštalovaným príkonom 15 kVA. Zdroj s palivovou nádržou slúži výlučne na núdzovú prevádzku do 500 hod./rok, výška výduchu je 2,5 m.

Vykurovanie

Vykurovanie je zabezpečené v halách (odchovné priestory a priestory pre personál) rúrkovým teplovodným vykurovacím systémom s radiátormi. Zdrojom tepla sú kotly na palivové drevo, ktoré sú umiestnené v technických priestoroch hál v časti kotolňa. Výška výduchov od kotlov je v rozpätí 5,5 m – 7,0 m.

Stručný popis plánovaných zmien v hale č. 6

Po realizácii zmeny navrhovanej činnosti bude kapacita haly č. 6 max. 35 912 ks mládok pri úžitkovej ploche 1 890,09 m², pričom v hale sa plánujú nasledovné stavebné úpravy:

- nová podlaha z betónovej mazaniny v prevedení na hladko ako leštený betón;
- prestrešenie stavby novým PZ plechom hr. 0,6 mm s ponechaním pôvodných vrstiev strechy;
- úprava prestupov pre ventilátory;
- výmena technológie chovu z jestvujúcej klietkovej na voliérovú;
- zamurovanie niektorých jestvujúcich otvorov vo fasáde na prívod vzduchu;
- opatrenie otvorov klapkami na prívod vzduchu regulované clonami;
- zabudovanie odvetrávacích strešných ventilátorov nad strechu stavby ako súčasť technológie.

Originálna odchovná voliéra Specht

Odchovná voliéra Specht je založená na pásovej batérii a je rozdelená do sekčných dĺžok po 2,40 m. Pozdĺž radu uprostred má vysušovaciú trubku s uzatváracou zábranou nad ňou. Veľkosť ôk drôtených podláh spočívajúcich na robustných tyčiach je 19 x 19 mm a v najvyššom poschodí 25 x 25 mm. Voliéra má na výšku 3 poschodia, spodné a stredné poschodie bolo zriadené pre jednodenné kurenice, pretože tu sú niplly výškovo nastaviteľné. Nad nimi je namontovaná výstužná rúrka ako bidlo, na ktorú môžu zvieratá vyskočiť.

Pod niplami sú umiestnené zachytávacie misky, prípadne pítka, štandardné 360° pre brojlery. Na hornom poschodí nie sú niplly výškovo nastaviteľné, v adekvátnej výške budú namontované napevno. V 2 spodných poschodiach sú plánované obežné krmné dopravníky, pričom na každý rad sú 2 obežné dopravníky opatrené šachtami, reťazami, krmným žľabom a pohonmi. Krmný reťazec beží rýchlosťou 18 m/min. a je regulovateľný frekvenčným regulátorom.

Technologická špecifikácia haly č. 6 je nasledovná:

- ✓ systém: originál odchovná voliéra Specht, vrátane krmného a napájacieho systému – 4 rady odchovného zariadenia Specht, každý sa skladá z 3 poschodí a každý rad má 26 sekcií;
- ✓ celkový počet zvierat: 35 912 ks;
- ✓ chovný priestor: 14,37 m x 72,31 m.

Špecifikácia voliéry (kalkulácia počtu zvierat pri 19 ks kurčiat na 1 m² úžitkovej plochy a podlahovej plochy):

- ✓ podlahová plocha: 14,37 x 62,40 m = 896,69 m²;
- ✓ plocha voliéry: 4 rady x 2 poschodia x 1,57 x 62,40 m = 783,74 m²;
- ✓ plocha plata: 4 rady x na jednu radu 4 platá x 0,21 x 62,40 m = 209,66 m²;
- ✓ celková úžitková plocha: 1 890,09 m²;
- ✓ celkové množstvo: 1 890,09 x 19 kureniec/m² = 35 912 kureniec (40 odchovaných zvierat na 1 m² podlahovej plochy haly).

Napájací a krmný systém

Napájací systém Nipel IMPEX-Flex 360°, typ 100.24 MP zaisťuje maximálny prístup k vode, pretože niple majú kolíček otočný v rozsahu 360°. Všetky niple sú vyrobené z nerez. Výdaj vody pri stlačení je 80 l/min, výdaj vody po stranách je 55 ml/min.

Reťazový krmný systém tvoria 2 okruhy na každý rad komplet s rohmi, krmným žľabom, reťazou a pohonom. Krmna reťaz beží rýchlosťou 18 m/min. a je regulovateľná frekvenčným regulátorom.

Podávač krmiva – zásobník na krmivo Original-Specht

Originálny zásobník krmiva Specht (výška: 6,32 m, priemer: 2,50 m, obsah 18,0 m³/cca 12,1 t) je zostavený zo stabilnej a bezúdržbovej konštrukcie z nerezových dielov. Skrutky na zásobníku sú 3-vrstvové, priehľady ukazujú hladinu krmiva. Odvzdušňovacie potrubie je z plastu a zásobník je ukotvený na základnú dosku.

Odpočinok zvierat

Všetky poschodia sa dajú zavrieť. Obe horné poschodia môžu byť uzavreté sklopnými nalietavacími plošinami, ktoré sú umiestnené zvonka na zariadení a sú automaticky výklopné dohora. V dolnej časti je vyberateľná mriežka a môže kurčatám slúžiť ako rebrík. Zvieratá sa môžu dostať z podlahy po tomto rebríku do najspodnejšieho poschodia a odtiaľ na nalietavaciu plošinu a ďalej do stredného a horného poschodia. V dvoch spodných poschodiach slúžia nalietajúce mriežky ako bidlá, v hornom poschodí sú umiestnené ďalšie bidlá.

Priečne pásy pre odpratávanie trusu, typ „K“

Kompletné zariadenie sa vyrába z pozinkovaného materiálu v stabilnom a robustnom prevedení. Na jednotlivých poschodiach sa nachádzajú trusné pásy (PP pásy), kde sú pohony a výstupy s náležite upravenou šírkou a výškou.

Pri priečných pásoch pre odpratávanie trusu typu K má nízky a vysoký dopravník šírku 500 mm:

- ✓ 15,00 m pre nízky dopravník, vrátane pohonu a výstupu;
- ✓ 10,00 m pre výškový dopravník vrátane pohonu a výstupu;
- ✓ 1 stojan na výškovú dopravu.

Odpratanie trusu je možné vykonať 1x po 10 dňoch, a potom podľa veku a veľkosti zvierat, 1x za týždeň, podľa dĺžky zariadenia.

Prepážky a osvetlenie

Prepážky tvoria 3 rady deliacich stien (vpredu, vzadu a v strede) s celkovo 15 dverami. Osvetlenie zabezpečuje akrylátová LED trubica (PMMA), 48 V DC, 3,5 W.

Ventilačné zariadenie

- vetranie strechy: 5 ks ventilátor 6D71 s výkonom 13 800 m³/P pri odpore vzduchu 30 Pa;
- komíny: 5 ks komínov zodpovedajúcich ku strešným ventilátorom s dĺžkou 2 m;
- nástenná ventilácia: 4 x ventilátor 1,1 kW – 1,38 x 1,38 m s motorom 1,1 kW;
- kapacita: voľne vyfukujúci vzduch cca 42 000 m³/hod. (0 Pa), pri 30 Pa odpore vzduchu cca 37 800 m³/hod.;
- ventilačné klapky: 34 ks a 4 ks servomotory EW5, výkon cca 4 500 cm³/hod. pri odpore vzduchu 30 Pa;
- vzduchová clona: 3 ks; s rozmerom 1,40 x 1,40 m a kapacitou 33 600 m³.

Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti

V rámci zisťovacieho konania boli identifikované predpokladané vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia nasledovne:

Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geomorfologické pomery a geodynamické javy

Charakter prevádzky zmeny navrhovanej činnosti nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na horninové prostredie, geodynamické javy, geomorfologické pomery a nerastné suroviny.

Potenciálnym zdrojom znečistenia horninového prostredia môžu byť iba havarijné situácie počas rekonštrukcie haly č. 6 (únik ropných látok zo stavebných mechanizmov) a počas prevádzky (únik ropných látok z vozidiel tvoriacich obsluhu farmy), ktoré však majú iba povahu možných rizík, a možno im účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Vplyvy na vodné pomery

Vzhľadom na umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti v jestvujúcom areáli sa nepredpokladajú vplyvy na vodné pomery. Potenciálnym negatívnym vplyvom môže byť len náhodná havarijná situácia súvisiaca s únikom ropných látok z obslužných strojov, ktorej možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Zmena navrhovanej činnosti výrazne nezmení produkciu odpadových vôd a jej realizáciou budú vznikajú priemyselné odpadové vody, splaškové odpadové vody a vody z povrchového odtoku.

Z hydrologického hľadiska spadá dotknutá lokalita do povodia rieky Ipel'. Os riečnej siete tvorí Plachtinský potok, ktorý je ovplyvnený prevažne 30 difúznymi zdrojmi znečistenia (nízka úroveň odkanalizovania sídiel a intenzívna poľnohospodárska činnosť).

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenskej republiky zaradíme dotknutú lokalitu do hydrogeologického regiónu Neogén Ipel'skej kotliny a Neovulkanity Krupinskej planiny, Ostrôžok a Pôtorskej pahorkatiny. Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný hlavne zrážkami, hlavný smer prúdenia podzemných vôd je zo severu na juh. Podzemné vody širšieho okolia sú napájané predovšetkým z riek a ich prítokov, v okrajových častiach starších riečnych terás a okrajom pahorkatiny so sprašovým pokryvom a niekedy aj z podzemných vôd susedných území a zo zrážok.

V štandardných prevádzkových podmienkach nedôjde k priamemu kontaktu a nožnej kontaminácii podzemných alebo povrchových vôd. Uplatňovaním preventívnych technických opatrení je riziko havárie výrazne obmedzené.

Realizáciou a prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na vodné pomery dotknutej lokality.

Vplyvy na ovzdušie

Podľa Správy o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike za r. 2023 je celý Banskobystrický kraj z hľadiska hodnotenia kvality ovzdušia jednou zónou pre SO₂, NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, benzén, polycyklické aromatické uhl'ovodíky a CO v ovzduší. Dominantným zdrojom znečisťovania ovzdušia je vykurovanie domácností. Problémom sú najmä oblasti, kde je podiel využitia palivového dreva najvyšší, a pritom sa na vykurovanie používajú vykurovacie zariadenia s vysokými emisiami. Podiel tuhého paliva na vykurovaní domácností v rôznych

regiónoch kraja je rôzny, lokálne najmä vo väčších mestách sa prejavuje aj vplyv cestnej dopravy, pričom dominantnou z hľadiska intenzity dopravy v kraji je rýchlostná cesta R1.

Priemyselné zdroje znečisťovania ovzdušia sú z hľadiska príspevku k lokálnemu znečisteniu ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami menej významné. V závislosti od meteorologických podmienok sa v tejto zóne môže prejavovať aj vplyv teplární. Významným zdrojom znečistenia ovzdušia v tomto kraji je vykurovanie domácností v prípade tuhých častíc a BaP, ale aj cestná doprava v prípade NO₂ a benzénu. Priestorové rozloženie druhov palív nie je geograficky homogénne, v porovnaní s inými kraji je zrejme relatívne vysoký podiel vykurovania tuhým palivom najmä v oblastiach s dobrou dostupnosťou palivového dreva.

Vysoké koncentrácie PM_{2,5} sú rizikové najmä pre ich nepriaznivý vplyv na ľudské zdravie. Vysoké koncentrácie PM₁₀ aj PM_{2,5} boli zaznamenané najmä vo februári, kedy sa prejavili okrem pretrvávajúcich nárokov na vykurovanie aj opakované nepriaznivé rozptylové podmienky počas anticyklonálnych situácií. Najvyššia priemerná ročná koncentrácia NO₂ nedosahovala ani 2/3 limitnej hodnoty. Najvyššie koncentrácie prízemného ozónu sa vyskytujú spravidla v teplých mesiacoch s vysokou intenzitou slnečného svitu, čo je podmienené fotochemickou reakciou, pri ktorej vzniká ozón.

Najvýraznejším zdrojom benzo(a)pyrénu je vykurovanie domácností tuhým palivom, najmä nedostatočne vysušeným drevom, resp. nevhodným palivom (rôzne druhy odpadu). Moderné vykurovacie zariadenia dosahujú pri správnej údržbe a prevádzke relatívne nízke emisie. V problémových oblastiach sa však pravdepodobne používajú moderné kotle len v malej miere, čo súvisí s výrazným zastúpením nízkopríjmových domácností v týchto lokalitách.

Počas realizačných prác dôjde k časovo obmedzenému a lokálnemu zaťaženiu ovzdušia emisiami pochádzajúcimi predovšetkým zo spaľovania pohonných hmôt v motoroch nákladných automobilov a stavebnej techniky v súvislosti s dopravou, pričom primárnymi znečisťujúcimi látkami budú výfukové plyny obsahujúce zlúčeniny CO₂, NO_x, NO₃, CO, CH_x, SO₂, O₃, NH₃. K uvedenému tiež možno zaradiť zvýšenú mieru prašnosti spojenú s činnosťami stavebných mechanizmov. Uvedené vplyvy na ovzdušie vzhľadom na ich časové obmedzenie po dobu realizácie navrhovanej činnosti možno považovať za prijateľné.

V súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti budú produkované emisie z nákladnej dopravy (líniový zdroj), prípadne z plošných zdrojov, za ktoré možno považovať spevnené manipulačné plochy a z prístupových komunikácií (líniový zdroj). V priebehu prevádzky zmeny navrhovanej činnosti bude zdrojom znečistenia ovzdušia automobilová doprava (dovoz krmiva pre zvieratá, vývoz zvierat a odpadu a pohyb mechanizmov v rámci areálu) a samotná technológia, ktorá bude produkovať amoniak a jeho plynné zlúčeniny a prachové látky (znečisťujúce látky vo forme plynov a pár) a tuhé znečisťujúce látky, ktoré budú vznikáť pri manipulácii s krmivom a podstielaním.

V rámci ventilácie chovných hál budú odvádzané najmä emisie NH₃, prašnosť a tiež emisie súvisiace napr. s manipuláciou s podstielkou, krmivami a pod.

V zmysle prílohy č. 1 k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia je prevádzka navrhovateľa zaradená ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia, kategorizovaná ako:

6.12.1 Chov hospodárskych zvierat s projektovaným počtom chovných miest:

c) hydina, zajacovité väčším ako 40 000

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti dôjde k zníženiu počtu chovanej hydiny. Zmena navrhovanej činnosti bude ovplyvňovať ovzdušie súvisiacou dopravou a samotnou prevádzkou, keďže bude obsahovať činnosti a zariadenia, ktoré budú zdrojom znečisťovania ovzdušia.

Použitím technologických zariadení, striktným dodržiavaním zoohygienických zásad, uplatňovaním najlepšie dostupných techník a samotným umiestnením navrhovanej činnosti vo vzdialenosti cca 500 m od obytnej zóny je však predpoklad, že vplyvy navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia budú minimálne.

Vplyvy na klimatické pomery

Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti, ktorá je zaradená ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia bude prevádzka navrhovateľa produkovať emisie základných znečisťujúcich látok zo spaľovania fosílnych palív (zemný plyn a diesel), predovšetkým vo forme TZL, CO, SO₂, NO_x, TOC (VOC), čím do istej miery možno uvažovať s príspevkom navrhovanej činnosti predovšetkým k acidifikácii územia a šíreniu prašnosti v dôsledku manipulácie s prašnými materiálmi a činnosťou prepravných mechanizmov. Uvedené vplyvy však budú pôsobiť len veľmi lokálne bez signifikantných dopadov na miestnu klímu.

Z prevádzky zmeny navrhovanej činnosti sa bude do okolitého ovzdušia uvoľňovať najmä NH₃, ktorý je skleníkovým plynom, avšak vzhľadom na navrhované opatrenia a skutočnosť, že prevádzka bude vyhovovať požiadavkám najlepších dostupných techník BAT sa predpokladá, že miera emisií NH₃ bude minimalizovaná.

Zmena navrhovanej činnosti je lokalizovaná v jestvujúcej prevádzke navrhovateľa a v porovnaní so súčasným stavom nedôjde k zmene ani závažnému ovplyvneniu klimatických pomerov.

Vplyvy na pôdu

Zmena navrhovanej činnosti bude situovaná na pozemkoch existujúcej farmy, kde sú aj ďalšie jestvujúce poľnohospodárske stavby a nevyžiada si trvalý záber poľnohospodárskej pôdy ani lesných pozemkov. Zmena technológie chovu bude realizovaná v existujúcej chovnej hale, výbeh pre zvieratá bude zrealizovaný na vonkajšej trávinatej ploche, z ktorej časť je v súčasnosti využívaná ako orná pôda a zvyšok je nevyužívaná trávnatá plocha.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na pôdne pomery môže byť len náhodná havarijná situácia súvisiaca s únikom ropných látok z obslužných strojov, ktorej možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Za nepriamy pozitívny vplyv na pôdu možno považovať použitie hydínového trusu ako hnojiva (hnoja) na poľnohospodárske účely.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v rámci jestvujúceho areálu v území, na ktoré sa vzťahuje prvý – všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany, a ktoré je situované mimo navrhovaných a schválených území európskeho významu (Natura 2000), chránených vtáčích území a súčasnej sústavy malo a veľkoplošných chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Najbližšie k dotknutej lokalite sa nachádza prírodná rezervácia Modrokamenská lesostep, ktorá je vzdialená cca 3,8 km. Najvýznamnejšia prírodná dominantka je Kamenná žena s 5. stupňom ochrany vyhlásenej v r. 1987 je vzdialená cca 2,9 km. Chránený areál Holica so 4. stupňom ochrany v k. ú. Veľké Príbelce je vzdialený cca 4,4 km.

Keďže dotknuté územie je v súčasnosti využívané ako farma, sú tu prítomné biotopy kultúrnej krajiny, preto sa realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti nepredpokladá negatívny vplyv na faunu, flóru a ich biotopy.

Vplyvy na krajinu

Zmena navrhovanej činnosti bude umiestnená v rámci jestvujúceho areálu s vybudovanou infraštruktúrou. Prevádzka zmeny navrhovanej činnosti neovplyvní charakter územia, štruktúru, scenériu krajiny ani krajinný obraz.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Zmena navrhovanej činnosti nepredstavuje vplyv na súčasnú štruktúru krajiny a nenarušuje celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ktoré zabezpečujú rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Existujúci areál priamo nezasahuje do ekologicky hodnotných segmentov krajiny ani nenaruša funkčnosť žiadneho prvku územného systému ekologickej stability.

Vplyvy na biodiverzitu, chránené územia a ich ochranné pásma

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v rámci jestvujúceho areálu navrhovateľa a vzhľadom na skutočnosť, že v riešenom území sa nenachádzajú žiadne územia, ktoré sú zaradené do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach sa vplyvy navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Zmena navrhovanej činnosti, vzhľadom na svoj charakter, nepredstavuje takú činnosť, ktorá by mala nepriaznivý vplyv na urbánny komplex a využívanie zeme.

Vplyvy na archeologické náleziská

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na archeologické náleziská nepredpokladá sa ani žiadne odhalenie archeologických nálezov.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti sa vplyvy na paleontologické náleziská ani významné geologické lokality nepredpokladajú. V dotknutej lokalite nie sú známe žiadne paleontologické náleziská, ani významné geologické lokality.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti sa vplyvy na kultúrne a historické pamiatky nepredpokladajú.

Vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice sa vzhľadom na charakter a rozsah zmeny navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

MŽP SR posúdilo zmenu navrhovanej činnosti uvedenú v oznámení o zmene navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a jej rozsahu, miesta vykonávania zmeny navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri posudzovaní boli so zreteľom na charakter, rozsah a umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti primerane použité kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona, uvedené v prílohe č. 10 zákona, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

K zmene navrhovanej činnosti bolo doručených celkovo 9 stanovísk od povoľujúceho, rezortného a dotknutých orgánov, z ktorých všetky boli doručené v zákonom stanovenej lehote a vyjadrovali súhlas s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti, t. j. nevyplynuli z nich také skutočnosti, na základe ktorých by bolo opodstatnené ďalšie posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona. Verejnosť nedoručila k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti žiadne stanovisko.

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je v zmena technológie chovu mládok v hale č. 6 z pôvodného obohateného klietkového chovu na voliérovy odchov. Zmenou navrhovanej činnosti dôjde k zníženiu počtu mládok o 14 433 ks, z pôvodných 50 345 ks na 35 912 ks. Zmena navrhovanej činnosti bude v súlade s najlepšimi dostupnými technikami BAT a voľný výbeh zlepši pohodu chovaných zvierat a najmä existujúci systém ustajnenia hydiny.

MŽP SR na základe preskúmania a posúdenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, doručených stanovísk a na základe zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území konštatuje, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov, vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude zmena navrhovanej činnosti predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Zmenu navrhovanej činnosti je tak možné za predpokladu plného rešpektovania všetkých zákonom stanovených požiadaviek odporučiť k realizácii.

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 zákona dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

Podľa § 38 ods. 6 zákona rozhodnutie povoľujúceho orgánu musí obsahovať podmienky, ktoré určil príslušný orgán v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku.

Poučenie:

Podľa § 29 ods. 17 písm. b) zákona, proti rozhodnutiu vydanému v zisťovacom konaní, v ktorom príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nebude posudzovať podľa tohto zákona, môže podať odvolanie len účastník konania.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní od jeho doručenia rozklad podľa § 61 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov na MŽP SR.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom, podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov, po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Ing. Katarína Jankovičová
generálna riaditeľka sekcie

Doručuje sa (*elektronicky*):

1. ENVIROTREE s.r.o., Nedbalova 541/13, 949 11 Nitra
2. Obecný úrad Stredné Plachtince, Stredné Plachtince 110, 991 24 Stredné Plachtince

Na vedomie (*elektronicky*):

3. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Jegorovova 29 B, 974 01 Banská Bystrica
4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
5. Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
6. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Veľkom Krtíši, Banická 679/5, 990 01 Veľký Krtíš
7. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Veľký Krtíš, Prše 723, 992 01 Modrý Kameň
8. Okresný úrad Veľký Krtíš, odbor starostlivosti o životné prostredie (všetky zložky), Námestie A. H. Škultétyho 11, 990 01 Veľký Krtíš
9. Okresný úrad Veľký Krtíš, odbor krízového riadenia, Lučenská 33, 990 01 Veľký Krtíš
10. Okresný úrad Veľký Krtíš, odbor dopravy a pozemných komunikácií, Námestie A. H. Škultétyho 11, 990 01 Veľký Krtíš
11. Okresný úrad Veľký Krtíš, pozemkový a lesný odbor, Imre Madácha 2, 990 01 Veľký Krtíš
12. Regionálna veterinárna a potravinová správa Veľký Krtíš, Osloboditeľov 32/33, 990 01 Veľký Krtíš
13. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor priemyselných emisií, najlepších dostupných techník a kontroly projektov, TU